

Iskolai menetrend

A tanév második felének munkarendjéről tájékoztatták a Magyar Távirati Iroda munkatársát. Az érvényben levő rendelkezések szerint az idén az általános és középiskolákban a tavaszi szünet április 5-től 14-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap április 3-án lesz, a szünet utáni első tanítási nap április 16-a. A szünet idején az iskolák egy-egy kijeölt napon irodai ügyeletet tartanak.

A középiskolák nappali tagozatainak negyedik osztályaiban május 8. lesz az utolsó tanítási nap, s ekkor tartják a ballagásokat is. Az érettségi, képesítő írásbeli vizsgákat valamennyi középiskola nappali tagozatán május 11-19-e között tartják. Május 12-én — országosan egy időpontban — a szakközépiskola matematika tananyagát is figyelembe vevő — egyetemes feladatok alapján történik az írásbeli vizsgáztatás (érettségi és egyetemi felvételi).

A tanév záró ünnepségeket az igazgatók által meghatározott napon, a tanév folyamán megtartott 198 tanítási napot követően június 12-17-e között tartják. Ekkor osztják ki a bizonyítványokat is. Azok a diákok, akik az általános iskola felső tagozatos osztályait, valamint a középiskolák mind a négy évfolyamát példás magatartással és szorgalommal, s valamennyi tárgyból fős eredménnyel végezték el „Kitűnő Tanuló” érdemérem kitüntetésben részesülnek.

A felsőoktatási intézményekben a felvételi vizsgákat június 26. és július 31. között tartják.

Ifjűmunkás napok

Az idén első ízben, a tavaszi hónapokban pedig minden esztendőben megrendezik az „Ifjűmunkás napok”-at — határozta el a KISZ Központi Bizottságának ifjűmunkás tanácsa.

A rendezvénysorozatot felhasználják majd a munkahelyi csoportok, a fiatalok szakmai eredményeinek bemutatására, politikai és szakmai versenyek, vetélkedők lebonyolítására, a kezdő munkavállaló fiatalok fórumainak megtartására. Hat művészeti ágban tartanak majd országos vetélkedőket, szemléket; számitanak az irodalmi színpadok és színjátszó csoportok, a zenészek, a vers- és prózamonológok, a fotózók és filmezők, a képző- és iparművészettel foglalkozók, valamint a folkloristák bemutatására is. Az ifjűmunkás napok országos rendezvényeit május-júniusban tartják.

Új filmek

Emlékezés

Szovjet film. Írta és rendezte: Grigorij Csuhráj.

A film első jelenetei Párizsba, a Sztálingrád terre vezetnek, a Sztálingrád söröző, és a Metró Sztálingrád-állomásának közelébe. A forgalmas téren sietős járókelők, öregek és fiatalok, nők és férfiak, franciák és külföldiek. Az emberek kezében kis csomag; közeledik a karácsony, vásárolják az ajándékokat.

— Miről neveztek el a tereket? Hát a sorozót? Mit tudnak Sztálingrádról? — ezek a kérdésekkel állítja meg a járókelőket egy fiatal nő, Grigorij Csuhráj stábjának egyik tagja.

A válaszok különbözők. Ami számunkra meglepetés: nagyon sokan semmit sem tudnak a Volga-parti városról, ahol a második világháború legnagyobb és legjelentősebb csatája zajlott 1942-43 telén, hat és fél hónapon át, s ahol 330 ezer német vesztette életét, vagy került fogságba. S nemcsak a párizsi fiatalok — a nagyon fiatalok — sem tudnak róla, hanem az idősebbek sem. Sztálingrád a múlté lenne?

Aztán kiderül, hogy nem mindenki felejtette el a várost, bár Angliában majdnem hasonló a helyzet. De Németországban már mindenki emlékszik Sztálingrádra. A történelmi ütközet mégsem a múlté.

Grigorij Csuhráj, a *Tiszta égbolt* és a *Ballada a katonáról* rendezője új filmjével éppen ezt akarta, és azt hisszük, tudta is bizonyítani. Műve, persze, nem történelmi. Csuhráj nem történész-ként teszi fel kérdéseit. Mit tud Sztálingrádról? — ha ez a kérdés történelmórán hangzik el, tudjuk, mit kell rá válaszolni. A csata eseményeit kell ismertetni. A film nem ezt kutatja. Csuhráj, amikor kérdez, nem arra kíváncsi, hogy mit tudnak, hanem arra, hogy mit tanultak az emberek — Franciaországban, Angliában és Németországban is — Sztálingrádi csata eseményeiből. Ez nem a történet, ez a mai művész kérdése. A probléma vizsgálatának ez a módja teszi Csuhráj riportfilmjét izgalmasan mai-vá és emlékeztetővé.

És persze az, hogy nem akárhiktől kérdez. A párizsi jelenet csak epizód. A szovjet filmrendező Németországban felkeresett olyan embereket is, akiknek személyes közük volt Sztálingrádhoz, vagy azért, mert ott harcoltak, vagy azért, mert szeretteik ott estek el. Mit tanultak ők a nagy csata példájából? Tudják-e, mi történt ott valójában? Talán el lehet hinni: nagyon sokan még most sem tudják. Csak az érzékeny nők, az asszonyok, akiknek férjük vagy fiuk vesztett oda, érzik, mi is volt a Sztálingrádi csata. A férfiak, a hajdani fasiszta hadsereg harcosai, akik a fogság után hazatértek, még mindig, még ma is a kötelességteljesítésről, Németország érdekeiről beszélnek, meg arról, hogy éppen ideje volna már Sztálingrádban

emlékművet emelni, az elcsúszott német katonáknak, hiszen ők is keményen, férfiasan harcoltak. Ez a kívánságuk nyilván nem teljesül.

S nemcsak az egyszerű katonák, a hajdani fasiszták is így gondolkodnak. Egyikük, aki ma belső építész Hamburgban, annak idején tábornok volt Paulus mellett. Látunk a filmben egy jelenetet egy hajdani szovjet híradóból, amelyben a Csuhráj-film tábornoka ott áll — megtörve, meggyötört, sötét arccal — Paulus mellett, aki éppen katonakönyvét nyújtja át az egyik szovjet tábornoknak. Nos, ez a belső építész-tábornok először nem volt hajlandó nyilatkozni a szovjet filmeseknek, de amikor megtudta, hogy a rendező, Grigorij Csuhráj maga is ott harcolt Sztálingrádnál, az első perc-től az utolsóig, rögtön hozzájárult az interjúhoz. De lényegében azt mondta, amit a többiek.

Csuhráj publicisztikai filmje mozaikszerű. A mai képek második világháborús híradókkal váltakoznak, s ezekben Hitler éppúgy megjelenik, mint a Sztálingrádi csata. De a mozaik nem hullik szét. Összefogja Csuhráj igazságkereső szenvedélye, és az a vitathatatlan tény, hogy a kérdés, amelyet feltesz:

— Mire emlékszik ön Sztálingrádról? — nem történelmi, hanem ha tetszik, a ma egyik legégetőbb és legaktuálisabb kérdése. A jövő függ attól, hogy erre a kérdésre mit válaszolnak az emberek.

Ö. L.

Zenei naptár

Szonátaest

Szerdán este Várnagy Lajos hegedűművész és Bódás Péter zongoraművész nagy sikert aratott igényes kamaraprodukcióval, amelyekben a kidolgozás tökéletessége és a hangszerek egymáshoz simulása a stílus teljes egységében találkozott. *Händel A-dúr szonátájában* a derű uralkodik, és Várnagyék előadásában ennek finom rajza különösen a második tétel fugatójának lendületében csillantott meg új szépségeket. Első tétele viszont a negyedik zenéjében kapott magával ragadó választ.

A műsor első felének hangulatát Beethoven *G-dúr szonátája* emelte tovább. Öszinte átélésből fakadó kifejezése, az előadás szerencsés egyensúlya, az első tétel sima futamával, a lassú tétel szívbe markoló énekével, és a zárótétel virtuóz megoldásával igazi beethoveni légkört árasztott. A zongora és hegedű együtt-hangzásának harmóniája mély benyomást keltett a hangversenytermet megtöltő hallgatóságban.

Szonátát után Dvorák *G-dúr szonátájában* hangzott el. A

A közúti közlekedésben úgy szólunk az udvariasságról, mint a belesetek elkerülésének egyik nagyon lényeges feltételéről. A gyakorlatban sajnos ez nemigen érvényesül. Feltételeznénk például, hogy a magángépjármű-tulajdonosok — autósok és motorosok egyaránt — a legelőzékenyebbek a közlekedésben, már csak azért is, mert a karamboltól elsősorban a saját tulajdonukat féltik. Hogy a mindenható Casco-biztosítás tudatában és birtokában-e, de tény: a magángépjárművekkel közlekedők udvariassága a közlekedésben tompult, megkopott, kiveszőfélben van, s helyébe lépett a vad és vak rohanás. Van erre bizonyítás is. A rendőrség statisztikája szerint az általuk okozott balesetek száma tavaly 14 százalékkal növekedett az előző évhez képest Szegeden, illetve Csongrád megyében.

Különösen Szegeden elgondolkoztató a rohanás. Sokan összetévesztik az utakat a versenypályával. Ezt látva, olyan érzés fogja el az embert, mintha érvényét veszítene volna a lakott területre meghatározott sebességkorlátozás. Nem kell messzire menni, csak meg kell állni a város főbb útjait mentén. Laikus is könnyen meggyőződhet róla, hogy egyesek azt tartják sikeresnek, ha kocsijukkal 70-80 kilométer óránkénti sebességgel száguldanak végig — leggyakrabban — a Nagykörúton, a József Attila és a Petőfi Sándor sugárúton.

A város útjain üresen vagy rakomány-nyal átfutó tehergépkocsik elől is eléggé gyakran „szétfröccsennek” a gyalogosok az átkelőhelyeken. S ilyenkor a pilóta megereszti egy kárörvendő mosolyt, mint akinek tetszik a veszélyes „vicc”. Ennek a játéknak lett áldozata a minap egy tizenegy éves kisfiú Tarjánban, pedig ő szabályosan közlekedett, nem úgy, mint az öt eltaposó tehergépkocsi-vezető. A Tarjánban lakók közül sokan megfigyelték, hogy a még épülő városrészen száguldanak a szállító-gépjárművek vezetői. Úgy tesznek, mintha egyedül ők lennének urai a városrészt átszelő utaknak. Nem veszik figyelembe az útviszonyokat, legkevésbé pedig az utakon közlekedőket. Úgy tesznek, mintha Tarjánban nem lakna immár tízegyháromezer lakos.

Bármilyen sürgős is a lakásépítés, az odavezető utakon mégsem lehet letaposni az embereket. Az esztelen, a közlekedési szabályokat felrúgó rohanás nem harapózhat el városzerte. A vagánykodókat csak egyféléképpen lehet megfékezni, és pedig nagyon hathatósan: ha radarral úton-útfélen bemérik sebességüket, s akkor fizessenek — ne is keveset! Ha a radar rendszeres kísérőjévé válik a forgalomnak Szegeden is, akkor lényegesen biztonságosabb lesz a közlekedés, és főleg kevesebb a baleset.

L. F.

Néprajzi gyűjtés

A Néprajzi Múzeum által szervezett országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat döntőjére Nógrád kivételével az ország minden megyéjéből kerekken 3000 elnökt és ifjúsági pályamunka érkezett 13 000 oldal terjedelemmel, közöttük sok rajz, fénykép. A pályázaton bárki részt vehet. A pályázatnak ezúttal is ifjúsági és felnőtt tagozata van, s a dolgozatokat megyei és országos szinten bírálják le és díjazják.

Ö. L.

Utazó szakemberek

A szellemi tökéletesség különböző témakörökben több módja ismert. Egy időben divatozott: és tehetősebb országoknál szokás, „megvásárolják” a végzett szakembereket, főleg olyanokat, akik jó hírre tettek szert. Mi nem gondolhatunk ilyenre, és a mezőgazdaságban egyre inkább eluralkodó technikai forradalom vívmányait önmagunk erejéből alkalmazzuk, s teremtjük meg azt a műszaki bázist, amire ezek a korszerű nagyüzemek épülhetnek. Igaz, a korábbi években a mezőgazdasági nagyüzemekben mindent kisméretűek, mindent a saját tapasztalat alapján akartak megvalósítani, növényeket termeszteni, nemesíteni stb. Ez az út nem járható. Sem idő, sem pedig energia nem jut erre. Mindenképpen ráfizetéses. A szakmai tapasztalatok szerzésének a gyorsabb szellemi tökéremlésnek a legkézenfekvőbb módja — többek között — az utazás. Nem újkéltű. Valamikor, az iparfejlesztés kezdetén, a kézműiparok virágzásakor gyakorta nyakába vette egy-egy fiatal segéd az országutakat, és megjárta a világot, hogy több mesterségbeli fogást elsajátítson, gazdagabbá, műveltebbé váljon, s munkájával majd az itthoni közösség. Lényegében ilyen célokkal alakult meg 1967-ben az AGROIM-FORM és IBUSZ kooperációjából a mezőgazdasági utazási iroda, hogy évről évre szolgálatait felajánlja a magyar mezőgazdasági nagyüzemeknek.

Szűkebb pátriánkban is rendszeresen igénylik a tanulmányutakat. Szocialista országokba és tőkésországokba egyaránt szerveznek

különböző témakörökben szakmai társasutazásokat, s ami a lényeg, igen nagy eredménnyel. Igaz, akad gond is. A külföldi mezőgazdasági üzemek sem állnak mindig szívesen a rendelkezésre, másrészt pedig igen sok programnál megszabott határidők, illetve események vannak. Elég csak a nemzetközi kiállításokat, vásárokat említeni. A fejlettebb technika és technológiát itthon aztán gyümölcsöztetik a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok. Nem titok, ma már a világ szellemi, tudományos erőinek és eredményeinek a 75 százaléka három hatalmas országban összpontosul: a Szovjetunióban, az USA-ban és Japánban.

A mezőgazdasági üzemek nemzetközi kiállításokon és vásárokon való részvétel mellett általános és speciális szakmai programokra küldhetik el az arra legalkalmasabbakat, Párizstól Zaragózáig, Kölnőtől Londonig különböző nemzetközi mezőgazdasági kiállításokon és vásárokon vehetnek részt ebben az évben, 27 rendezvény között válogatva. Élelmiszeripari bemutatókon, erdészeti, faipari és bútortipari rendezvényeken tanulmányozhatják a környező országok eredményeit, környezetvédelmi bemutatókon, ügyvitelszervezési, adatfeldolgozási kiállításokon, kemizálási és műanyagipari kiállításokon szerezhetnek tapasztalatokat, újabb ismereteket a nagyüzemi mezőgazdaságok képviselői.

Általános és speciális szakmai programokat Bulgáriában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, az NDK-ban, Romániában, a Szovjetunióban, Angliában, Ausztriában, Belgiumban, Finnországban, Franciaországban, Hollandiában, az NSZK-ban, Olaszországban, Spanyolországban és Svájcban szerveztek az idén.

Sz. L. L.

GELKA SZERVIZ
SZEGED,
KÁROLYI UTCA 4.
Telefon: 13-331.

A GELKA meghosszabbítja televíziója és hűtőgépe gyári garanciaidejét és ez csak havi 30 + 20 = 50 Ft általánnydíjba kerül Önnek!

GONDOLKODJÉK, MERT ÉRDEMES,

hiszen pl. egy képcsőcsere több mint ezer forintba kerülne! Ha megkötöd az általánnydíjas javítási szerződést, MINDEN JAVÍTÁST DÍJMENTESEN VÉGZÜNK!